sterstva justice a bylo mu možno zjistiti, jaký podíl měli oba tito mužové na překladu. Uznává, že se oba svědomitě přičinili a že přes mnohé nesprávnosti jich překlad znamená velký krok ku předu. V uznání zásluh byl udělen Nejedlému titul c. kr. rady a Veselému dostalo se peněžité odměny. Tvrzení, jakoby byl jeho překlad zavdal podnět k stížnostem, nezakládá se na pravdě. Stupecký sestavil s nesmírnou pílí ve svém pojednání právnické názvosloví, jehož užívali Zeberer a Müller ve svém překladu napraveného Codexu z r. 1774, jakož i Veselý a Nejedlý r. 1811 a ukázka ta odůvodňuje přání, aby časem došlo na úplné vydání tiskem těchto starých překladů, ale i také českých textův i ostatních kodifikačních prací z XVIII. století. Uvidí se z nich, jak ohromný pokrok učinil náš právnický jazyk a sloh český od té doby, a zajisté se v nich i najde mnohé dobré zrnko, jež i dnes může ještě býti k užitku. *J. Č.*

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae. Urkundensammlung zur Geschichte Mährens. Im Auftrage des mährischen Landesausschusses herausgegeben von Dr. Berthold Bretholz, Landesarchivar. XIV. B.: Vom J. 1408 bis 1411, Brünn, 1903, 4^0, str. XIII, 194; XV. B.: Nachträge 1207—1408, Brünn, 1903, 4^0, str XLIII, 440.

V úvodu k novým dvěma svazkům moravského diplomatáře objasňuje zemský archivář moravský, Dr. Bretholz, obsah tohoto pokračování záslužného díla Brandlova a zároveň vykládá zásady, jimiž se řídil, i prameny, odkud čerpal jednotlivé kusy. Právních dějin týká se řada čísel, z nichž některá zasluhují zvláštní pozornosti (XIV. svazek, č. 83: Anfrage des Richters und der Schöffen von Kuttenberg an die Stadt Iglau um Unterweisung anlässlich der Verleumdung eines Geschworenen durch einen Mitbürger, und die darauf ergangene Belehrung, Kuttenberg, 27. Juli 1409; č. 71: Puhonen des kleineren Landrechts z let 1408—9, vlastně zajímavý doplněk k Libri citationum; č. 132: Markgraf Jodok bestimmt die Taxen, die die königlichen Städte Olmütz, Brünn, Znaim, Iglau, Ungarisch-Hradisch, Mährisch-Neustadt, Littau, Gewitsch und Jamnitz dem Landesunterkämmerer für die Rathserneuerung zu geben haben, Olmütz, 21. April 1410; právní řízení lokálního významu v záležitostech majetkových, hospodářských, církevních a pod.). Díl XV., podávající doplňky ke svazkům posud vydaným, k letům 1207 až 1408, shrnuje v úvodu v chronologickém pořadu přehled všech doplňků diplomatáře moravského ze svazků V.—XV.: Chronologisches Verzeichnis aller in den Bänden V.—XV. des Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae sich vorfindenden Nachträge (od r. 830—1408). Oba díly obsahují vydatný material pramenný k dějinám českým v letech uvedených, uspořádaný v přehledný celek; ovšem není to material vesměs nový, neznámý, archivalní, mnohé kusy a hojná regesta jsou přebírány ze sbírek a studií již tištěných a přístupných. Odborníkům zbývá mnoho vděčné práce, zdokonalovati rejstříky obou svazků, podle vzoru V. Praska, jenž uveřejnil v Čas. Matice Moravské 1904, str. 73—133 důkladnou kritiku nového díla, kterou třeba nejdříve prostudovati, než by někdo chtěl užívati obou svazků podle nespolehlivých připojených rejstříků. *—r—*